

Materiały Kindergarten plus

Kukiełki **Tula & Tim** – dziewczynka i chłopczyk – to stałe elementy programu. Ich twarze „przyciągają uwagę”, budzą zainteresowanie i przygotowują do rozmowy i dzielenia się informacjami na pewnie tematy.

Każdy temat **Kindergarten plus** jest przypisany do piosenki. Wszystkie 10 piosenek zebrano na płycie **Kid's Songs CD**.

W trakcie realizacji modułów wykorzystywane są **karty obrazkowe** oraz **barometr uczuć**, służące do projektowania gier edukacyjnych oraz intensyfikacji tematów.

Każde dziecko otrzyma dwie **pacynki na palec** służące do odgrywania niewielkich scenek. W ramach modułu powtórzeniowego, każde dziecko otrzyma **I-broszurkę** oraz małą **torbę odwagi**.

Istnieją też inne materiały dydaktyczne, np. **poduszka gniewu**, **drewniana ramka** w której można naśladować i robić miny, **Dziecięca książka** poświęcona wiedzy emocjonalnej i ekspresji emocjonalnej, jak również **korale emocji**, które dzieci otrzymają na koniec każdego modułu.

Każde dziecko uczestniczące w **Kindergarten plus** otrzyma własną **Historię Kindergarten plus** na zakończenie ostatniego modułu. Historia edukacji utworzona jest na podstawie obserwacji poczynionych w trakcie programu. Dokumentuje rozwój i problemy dziecka.

Nauczyciele przedszkola mogą również polegać na obszernej **Instrukcji Kindergarten plus**, **Kartach Modułowych** oraz **Śpiewniku** zawierającym sugestie dot. zabaw i tańców.

Dziewięć modułów dla dzieci

Pierwsze dwa moduły dotyczą ludzkiego ciała i zmysłów. Następne moduły skupiają się na emocjach i sposobach radzenia sobie z nimi. Po nich następują moduły dotyczące kwestii społecznych, takich jak przyjaźń, granice, zasady oraz rozwiązywanie sporów. Dziewiąty moduł służy ocenie i zakończeniu programu.

Struktura modułów

Powtarzająca się struktura każdego modułu obejmuje rytuał powitania, pacynki Tula i Tim, okrągły stół z ćwiczeniami praktycznymi, przerwę na przekąskę w postaci owoców, zabawy kinetyczne, piosenkę poświęconą tematowi danego modułu, zadania kreatywne oraz rytuał pożegnania.

Kompetencje sensomotoryczne	Kompetencje emocjonalne	Kompetencje społeczne	Kompetencje edukacyjne i metodyczne	
Moduł 1 Moje ciało i ja	Moduł 3 Ja i moje emocje	Moduł 7 Ty i ja	Moduł 9 Co ze sobą zabrać	Moduł zaawansowany Ponowne spotkanie z Tulą i Timem
Moduł 2 Moje zmysły i ja	Moduł 4 Ja, moje lęki i moja odwaga	Moduł 8 Ja i moja przestrzeń		
	Moduł 5 Ja, mój gniew i moja radość			
	Moduł 6 Ja, mój smutek i moje szczęście			

Nauka zrównowazona

Kindergarten plus wspiera naukę zrównowazoną. Tematy programów są zintegrowane z codziennymi zajęciami w przedszkolu. Kilka miesięcy po zakończeniu programu realizowany jest moduł wzmacniający „Ponowne spotkanie z Tulą i Timem”.

Inkluzja i elastyczność

Kindergarten plus skierowany jest do wszystkich dzieci. Program jest zgodny z celami systemu edukacji inkluzyjnej. Aby upewnić się, iż każde dziecko otrzyma to, czego potrzebuje, struktura programu zostanie dostosowana do potrzeb grupy oraz każdego uczestniczącego dziecka.

Kto opracował Kindergarten plus?

Kindergarten plus został opracowany przez organizację *Deutsche Liga für das Kind* (Niemiecka liga dla dzieci). *Deutsche Liga* jest jednym z wiodących niemieckich stowarzyszeń mających na celu dobro i prawa dzieci. Wśród ponad 250 członków są instytucje akademickie, związki pediatrów i psychologów, stowarzyszenia rodzinne i młodzieżowe, oraz wiele organizacji *Lions Club*. Celem ligi jest wspieranie psychologicznego zdrowia dzieci, zwiększanie ich praw oraz szans rozwojowych we wszystkich aspektach życia.

Więcej informacji na stronie www.liga-kind.de

Gdzie mogę dowiedzieć się więcej o programie?

Więcej informacji o **Kindergarten plus** znajdziesz na www.kindergartenplus.de

Za ogólnokrajową koordynację programu odpowiada berlińskie biuro *Deutsche Liga für das Kind*

Deutsche Liga für das Kind

Charlottenstraße 65, D-10117 Berlin

Phone: ++49-30 - 28 59 99 70, Fax: ++49-30 - 28 59 99 71

E-Mail: post@liga-kind.de

www.liga-kind.de, www.kindergartenplus.de

www.kindergartenplus.de

W jaki sposób finansowany jest program Kindergarten plus?

Realizacja **Kindergarten plus** finansowana jest przez sponsorów. Wiele niemieckich grup *Lions* wspiera program w skali lokalnej. **Kindergarten plus** wraz z programami **Class2000** oraz **Lions-Quest – Growing up** stanowi część programu młodzieżowego *German Lions*. Pod hasłem **Siła do życia – promocja kompetencji życiowych w przedszkolu i szkole**, kluby *Lions Club* wspierają dzieci i nastolatków od wieku przedszkolnego do okresu dojrzewania. Trzy ww. programy realizowane są pod patronatem Urzędu ds. przeciwdziałania narkotykom niemieckiego rządu. **Kindergarten plus** jest też wspierany przez organizacje, wspólnoty, przedsiębiorstwa, firmy ubezpieczeniowe i medyczne, organizacje zwolenników i osoby prywatne.

Siła do Życia

Program

Niemieckich Lion

Kindergarten plus

Class 2000

Lions Quest

Dorastanie

Die Drogenbeauftragte

der Bundesregierung

(niemiecki rządowy urząd ds. przeciwdziałania narkotykom)

Kindergarten plus

Drodzy rodzice!

Przez następnych kilka miesięcy Wasze dziecko będzie uczestniczyć w programie **Kindergarten plus**.

Kindergarten plus to program edukacyjny, którego celem jest wzmacnianie osobowości dzieci w wieku 4-5 lat w przedszkolach.

Program obejmuje dziewięć segmentów tematycznych (modułów). Będzie on realizowany w grupie dzieci utworzonej specjalnie w tym celu, przez ok. trzy miesiące.

Zanim dzieci pójdą do szkoły, zrealizowany zostanie moduł zaawansowany, w ramach którego dzieci będą mogły zastosować i zintensyfikować zdobyte do tego czasu umiejętności.

Pewien etap edukacji emocjonalnej należy ukończyć przed pewnym etapem edukacji mentalnej

Jakie są cele programu?

*Dzięki **Kindergarten plus** dzieci nauczą się jak rozpoznawać siebie i innych po cechach, jak wyrażać i nazywać swoje uczucia, jak doświadczać własnych zmysłów, oraz rozwiązywać konflikty bez użycia siły oraz jak wypracowywać kompromisy. Celem programu jest udoskonalenie społecznych, emocjonalnych i mentalnych umiejętności dzieci, wzmocnienie ich odporności oraz zapobieżenie zagrożeniom, takim jak destruktywność oraz podatność na wszelkiego rodzaju nałogi.*

Które dzieci uczestniczą w programie?

***Kindergarten plus** jest przeznaczony dla wszystkich dzieci w wieku rozwojowym od czterech do pięciu lat. Aby upewnić się, iż każde dziecko otrzyma to, czego potrzebuje, rozmiar grupy **Kindergarten plus** jest ograniczony od ośmiu do dwunastu dzieci. Zespół ekspertów przedszkolnych wyselekcjonuje grupę w porozumieniu z kierownictwem przedszkola.*

Kto realizuje Kindergarten plus?

***Kindergarten plus** jest realizowany przez nauczyciela przedszkola, przy wsparciu opiekuna.*

Jakie są podstawy naukowe?

*Rozumienie edukacji na której opiera się **Kindergarten plus** związane jest z najnowszymi odkryciami naukowymi z dziedziny neurobiologii i nauk społecznych, oraz na zasadzie zgodnie z którą pewien etap postępu emocjonalnego musi nastąpić przed następnym, mentalnym etapem nauki. Sukces lub porażka nauki zależą ściśle od tego, jakie możliwości rozwoju umiejętności emocjonalnych i społecznych miało dziecko.*

Kindergarten plus został oceniony naukowo

Analiza przeprowadzona przez uniwersytet Luneburg wykazała, iż dzieci, które uczestniczyły w programie, w przejawiały znaczny wzrost kompetencji emocjonalnych oraz zachowań prospołecznych w porównaniu z grupą dzieci, które nie uczestniczyły w programie.

Edukacja oznacza jednoczesne rozwój dziecka w dziedzinie emocjonalnej, społecznej i mentalnej.

Jaka jest struktura programu?

Program realizowany jest w dziewięciu odstępach, rano lub po południu, zazwyczaj co tydzień. Tematy obejmują ciało, zmysły, uczucia (strach i odwaga, gniew i zadowolenie, smutek i szczęście, relacje, granice i zasady, oraz rozwiązywanie sporów). Zabawy, ćwiczenia, rozmowy, piosenki oraz metody kreatywne stymulują u dzieci wzmocnienie świadomości własnego ciała, wyostrzenie zmysłów, umiejętność radzenia sobie z uczuciami oraz rozwiązywania konfliktów.

Podczas realizacji programu towarzyszą dzieciom dwie pacynki: dziewczynka i chłopczyk o imionach Tula i Tim.

*Treść modułów jest zintegrowana z codziennymi zajęciami realizowanymi w przedszkolu. Aby zwiększyć zrównoważenie programu, w kilka miesięcy po jego zakończeniu dzieci ponownie spotkają się z Tulą i Timem. Podczas modułu powtórkowego z grupą **Kindergarten plus** dzieci mogą zastosować i zintensyfikować nabyte uprzednio umiejętności.*

Jak mogę towarzyszyć mojemu dziecku i wspierać je?

*Przed rozpoczęciem i na zakończenie programu **Kindergarten plus** odbędzie się spotkanie z rodzicami. Zostaniecie zaproszeni wraz z rodzicami pozostałych dzieci uczestniczących w programie. W trakcie realizacji modułów, w domu można poruszyć kwestię „Radzenie sobie z uczuciami”. Użyteczne informacje znaleźć można w rozdziale **Propozycje zabaw i rozmów dla dzieci i rodziców**.*

Kindergarten plus oferuje możliwość przygotowania rozmów o postępach z nauczycielami dziecka w przyszłości

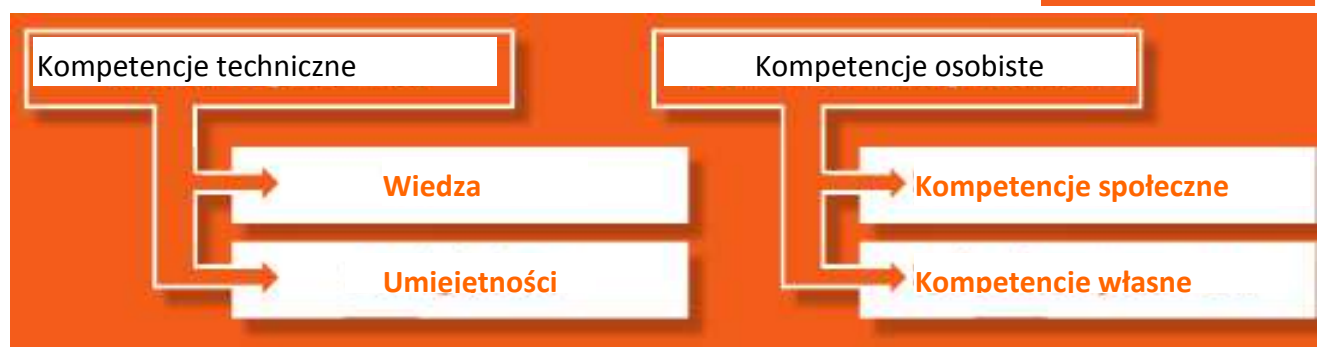
Co oznaczają kompetencje emocjonalne?

Kompetencje emocjonalne to umiejętność rozpoznawania uczuć własnych i innych, wyrażania uczuć, oraz sprawowania odpowiedniej kontroli nad nimi przebywając w towarzystwie innych osób.

Dlaczego kompetencje emocjonalne są ważne dla dzieci?

Dzieci posiadające kompetencje emocjonalne i społeczne mogą lepiej wykorzystać swój mentalny potencjał i lepiej radzą sobie w szkole. Szczególnie rozwinięta wiedza emocjonalna i podyktowana rozsądkiem kontrola nad emocjami mają pozytywne skutki. Dzieci o niskich kompetencjach emocjonalnych częściej przejawiają zwracające uwagę zachowania.

Późniejsze sukcesy zawodowe wymagają nie tylko niezbędnych umiejętności technicznych, lecz również kompetencji społecznych, tzw. umiejętności miękkich. Odzwierciedla to również niemiecki program jakościowy "Deutscher Qualitätsrahmen (DQR)" dot. dożywotniej edukacji. Kompetencje społeczne i własne są równie ważne, co wymagania techniczne. .

Jak rozwijają się kompetencje emocjonalne?

Noworodki są już w stanie rozpoznawać i wyrażać różne uczucia. W pierwszym roku życia uczucia te rozwijają się do poziomu tzw. emocji podstawowych. Obejmują one zaskoczenie, szczęście, gniew (pogardę), strach oraz smutek.

Począwszy od drugiego roku życia, u dzieci rozwijają się tzw. emocje wtórne. Obejmują one wrażliwość (empatia), wstyd, skrępowanie, zawiść, zazdrość, dumę i poczucie winy. Doświadczanie tych złożonych emocji idzie w parze z rosnącą u dziecka świadomością siebie, oraz nauką społecznie przyjętych norm zachowania. Pomiędzy trzecim a piątym rokiem życia dzieci znacząco udoskonalają swoją umiejętność empatii wobec drugiego człowieka.

Jak mogę wspierać proces formowania emocjonalnego u mojego dziecka?

Rodzice to najważniejsze wzorce dla swoich dzieci. Dzieci naśladują sposób, w jaki ich mama i tata radzą sobie z emocjami i budują swoje relacje. Odpowiednie radzenie sobie z uczuciami oznacza przede wszystkim:

- Tworzenie pozytywnej atmosfery emocjonalnej*
- Częste rozmowy o własnych uczuciach*
- Reagowanie na uczucia dziecka z szacunkiem*
- Wspieranie dziecka w procesie radzenia sobie emocjami*

Jakie umiejętności emocjonalne i społeczne posiada moje dziecko?

Dzieci w przedszkolu często zachowują się inaczej niż w domu. Z tego względu, ważne jest, aby regularnie wymieniać się informacjami z nauczycielem w przedszkolu. W przypadku pytań lub problemów ma to jeszcze większe znaczenie. Odpowiedź na poniższe pytania może pomóc w określeniu emocjonalnych i społecznych zdolności dziecka w środowisku domowym, oraz w przygotowaniu się do rozmowy w przedszkolu.

Moje dziecko...

...łatwo nawiązuje kontakty z innymi dziećmi (np. na placu zabaw)

...lubi rozmawiać z innymi i samo mówi o różnych rzeczach (np. że coś znalazło)

... szanuje granice i życzenia innych ludzi (np. jeśli inne dziecko chce, aby zostawić je w spokoju)

... jest zaniepokojone, jeśli coś zepsuje i próbuje to naprawić

... daje nawiązać ze sobą kontakt nawet w trudnych sytuacjach (np. kiedy jest smutne lub zdenerwowane)

... jest samodzielne i może skoncentrować się na czymś przez pewien czas

... jest ciekawe i lubi uczyć się nowych rzeczy

...ma odwagę, aby coś zrobić nawet, jeśli nie jest pewnie, że odniesie sukces (np. wypróbując nową zabawę)

	Zdecydowanie tak	Częściowo	Zdecydowanie nie
<i>...łatwo nawiązuje kontakty z innymi dziećmi (np. na placu zabaw)</i>			
<i>...lubi rozmawiać z innymi i samo mówi o różnych rzeczach (np. że coś znalazło)</i>			
<i>... szanuje granice i życzenia innych ludzi (np. jeśli inne dziecko chce, aby zostawić je w spokoju)</i>			
<i>... jest zaniepokojone, jeśli coś zepsuje i próbuje to naprawić</i>			
<i>... daje nawiązać ze sobą kontakt nawet w trudnych sytuacjach (np. kiedy jest smutne lub zdenerwowane)</i>			
<i>... jest samodzielne i może skoncentrować się na czymś przez pewien czas</i>			
<i>... jest ciekawe i lubi uczyć się nowych rzeczy</i>			
<i>...ma odwagę, aby coś zrobić nawet, jeśli nie jest pewnie, że odniesie sukces (np. wypróbując nową zabawę)</i>			